

Pensioenfonds ABP wil investeren in Wind op Zee

Stel je voor, 40 jaar vooruit, hoe ziet Nederland er in 2064 uit? Keuzes van nu zijn bepalend voor het energiesysteem van de toekomst. Pensioenfonds ABP stapte eerder uit de investeringen in fossiele energie. En nu dingt ABP met partners, de combinatie www.noordzeker.nl, mee bij de aanbesteding voor het ontwikkelen van het tot nu toe grootste windpark op de Noordzee: IJmuiden-Ver.

ABP/APG, Naturalis en SSE Renewables (Noordzeker) doen mee aan de tender voor windpark IJmuiden-Ver

Op weg naar 2064

Om te etaleren hoe deze ontwikkeling past op weg naar 2064 organiseerde ABP op 5 april voor betrokkenen en geïnteresseerde organisaties een bijeenkomst in Naturalis in Leiden. Naturalis als locatie is niet toevallig. Met het oog op de biodiversiteit “in en boven de Noordzee” is *Naturalis Biodiversity Center* een directe partner in de opzet van ABP. Met de toekomst, de energietransitie als thema, werden wij als Grootouders voor het Klimaat uitgenodigd voor een paneldiscussie samen met de Jonge Klimaatbeweging. <https://www.jongeklimaatbeweging.nl>

Onze Noordzeestroom

Voor ABP, dat moet zorgen voor de zekerheid van pensioenen voor de lange termijn, ligt investeren in duurzame energievoorziening met een lange looptijd voor de hand. Minder

afhankelijk worden van geopolitieke ontwikkelingen in de wereld is belangrijk. En bij deze tender staan ook zaken als behoud van biodiversiteit en inpasbaarheid in het energiesysteem voorop. Aan dat laatste wordt bijgedragen door deelname in het consortium van de [coöperatie Onze Noordzee Stroom](#), waarmee een betrouwbare en betaalbare energievoorziening voor burgers mogelijk wordt, nu en de generaties na ons.

ABP en Naturalis

Harmen van Wijnen, bestuursvoorzitter van ABP, benadrukt in zijn presentatie, dat het financieel rendement uiteraard primair staat en naar zijn overtuiging juist voordeel heeft van deze koerswijziging met toekomstvisie. Systeemverandering is nodig, doorgaan op de oude voet heeft ook financieel geen toekomst.

In hun presentaties schetsen zowel Harmen van Wijnen als Maaïke van de Kamp – Romijn, waarnemend algemeen directeur en directeur Research en Onderwijs van Naturalis, het grote belang van natuurbehoud en biodiversiteit, en ook hoe en waarom ecologisch onderzoek onderdeel zal uitmaken van het project.

Willem Renema, bijzonder hoogleraar biodiversiteit, waarschuwt voor het beeld dat de Noordzee slechts een lege open vlakte is waar je maar je gang kunt gaan. Hij schetst wat er tot op heden aan soorten in de Noordzee verloren is gegaan, en dat de Noordzee een soort pendant van ‘grasfalt’ aan het worden is, met een verstoord bodemleven en slechts kortlevende soorten. De ontwikkeling van windparken biedt kansen om verdere teruggang te stoppen, bijvoorbeeld als de visvangst verdwijnt uit deze gebieden. En, horen we ook van onderwaterfilmer Klaudie Bartelink, harde objecten op de bodem – dat zien we bij scheepswrakken, maar ook aan de voet van windmolens – bieden ontwikkelingskansen voor het onderwaterleven. We weten echter nog veel niet over de invloed van windparken, aldus Renema. Onderzoek bij dit soort projecten is essentieel ook voor toekomstige parken.

European Green Deal

Diederik Samsom, ex-politicus en in Europa mede-ontwerper van *the Green Deal*, schetst de naar zijn mening niet te stuiten transitie. Daarbij is naast de zichtbaarheid van de (gevolgen van) klimaatverandering en de golf aan innovatie die op gang komt, ook de invloed van de generatie jongeren een drijvende kracht. Hun pertinente vragen aan ouders en grootouders – thuis aan de eettafel bij de CEO’s van grote bedrijven bijvoorbeeld – over wat zij doen, of juist nalaten voor een leefbare aarde, zullen alleen maar toenemen. Samsom benadrukt drie belangrijke aandachtspunten voor de politiek: 1) blijf bij het ontwikkelen van beleid Internationaal en Europees kijken (“de rest van de wereld in niet demissionair”), 2) houdt de Europese Green Deal in stand, en 3) wees als overheid bij aanbestedingen (van windparken) vooral niet te ‘inhalig’; kies voor kwaliteit voor de toekomst en niet primair voor korte termijn financiële winst. ABP en hun partners met Noordzeker kunnen zich met deze woorden in hun opzet gesterkt voelen.

Paneldiscussies

In twee rondes van paneldiscussies werd nader gediscussieerd. Er werd onder meer ingegaan op de noodzaak minder afhankelijk te worden van invoer zoals nu nog grootschalig plaatsvindt voor aanvoer van gas. Siward Zomer van de koepel EnergieSamen benadrukte het belang van de rol van energiegemeenschappen bij het geven van zeggenschap aan burgers

en kleine bedrijven over hun duurzame energievoorziening en het belang hiervan voor het lokale vestigingsklimaat.

Vincent van den Bergen, namens Grootouders voor het Klimaat en samen met Diewertje Wallaart van de Jonge Klimaatbeweging in een panel, schetste het belang van een sterkere rol voor (het recht van) toekomstige generaties bij het vormgeven van de energietransitie en het beschermen van natuur, milieu en klimaat. Hij benadrukte het belang van Europees beleid om te kiezen voor bedrijven met toekomst in plaats van te steunen wat gedoemd is te verdwijnen. In dat panel bracht hij ook onze inzet over het voetlicht voor een coöperatief aandeel in wind op zee en de noodzaak de tendercriteria voor volgende windparken daarop aan te passen.

Grootouders

Voor de Grootouders – de invloed op de politiek en met haar werkgroep Groen Pensioen - is het belang van Noordzeker breder: het is een innovatief project dat andere pensioenfondsen kan inspireren. Voor ABP is het een logische vervolgstap na het uitstappen uit fossiel.

Pensioenfonds Zorg en Welzijn heeft begin dit jaar – ook onder druk van vele klimaatorganisaties waaronder de Grootouders – eveneens haar aandelen in Shell en andere fossiele giganten verkocht vanwege onvoldoende inspanningen voor het klimaat. Bij de gesprekken die de Grootouders sinds 2022 voeren met PFZW over duurzaam beleggen brengt men het probleem naar voren dat er onvoldoende grote duurzame projecten zijn om substantiële bedragen in te beleggen. Ziehier een project - Noordzeker – dat het ecologische en maatschappelijke landschap kan veranderen en in vele mogelijke variaties navolging verdient.

Janneke Bergstra, Vincent van den Bergen

9 april 2024